

Egle Rännelile meeldivad arvud ja röömsad inimesed

„Mulle meeldib pigem mõelda, et ma tahan, mitte et ma pean,“ avab Kaiu põhikooli viimase klassi õpilane Egle Rännel oma elufilosoofiat.

Ja praegu tahab Egle elada Kaiu vallas ja õppida Kaiu põhikoolis, sest nagu ta ütleb, on see üks väike ja väga armsaks saanud kool, kus on pealegi võimalik tegeleda kõige sellega, mis huvi pakub.

Ta on siin õppinud alates esimesest klassist, kuid kevadel, kui põhikool läbi saab, tuleb kodukoolist lahkuda ja seada õpinguteks uued suunad ja sihid.

„Tõenäoliselt lähen edasi õppima Tallinnasse,“ sõnab neiu. Kaugematest tulevikuplaanidest ta veel ei räägi ja ühtegi mõtet lukku veel ei pane. Ütleb, et eks näis, kuidas kõik elus kujuneb. Samas pelgalt saatuse hooleks ta midagi ei jäta – Egle usub iseendasse.

Siiamaani on aga kujunenud nii, et Eglele sobivad hästi reaalsused, ta on käinud kodukooli esindamas mitmetel olümpiaadidel ja hoidnud kooli lippu kõrgel, tuues kaasa vääriskaid kohti.

Tal on eelmisest õppeaastast ette näidata piirkondliku geograafiaolümpiaadi 13. koht, Eesti koolinoorte 60. keemiolümpiaadi piirkonnavoorus saavutatud 2. koht, samuti matemaatikaolümpiaadi piirkonnavooru ja bioloogiaolümpiaadi piirkonnavooru 2. koht.

„Arvud sobivad mulle,“ naeratab neiu ja lisab, et keel-

Egle Rännel.

Foto: Katrin Helend-Aaviku

tega seevastu on tal rohkem pusimist. Sellele vaatamata on ta saavutanud arvestatava koha ka vene keele olümpiaadil ning maakonna käsitöö ja kodunduse õpilaskonkursil sai ta käsitöös 2. koha. Tema mitmekülgus on imetlusväärne.

„Kui ma midagi teen, tahan teha seda nii, et mul oleks endal hea tunne,“ ütleb Egle, andes mõista, et just see on tema jaoks olulisem kui mistahes muu boonuse või tulemus.

Kuulan, kuidas Egle räägib sellest, et talle meeldib Eestis elada, aga teda teeb kurvaks, et paljud eestlased lahkuvad siit. Samas ta ka mõistab neid.

Kuulan, kuidas Egle räägib, et vaatamata kõigele võiksid

inimesed rohkem röömsamad olla ning selle asemel, et raha oma elus esikohale seada, hoopis rohkem tähelepanu pöörata oma perele ja sellele, mis me elus on head.

„Ma soovin, et inimesed oleksid üksteise suhtes mõistvamad ja leplikumad,“ ütleb neiu ja märgib, et tal endal ei ole kellegi suhtes eelarvamusi – ta võtab inimesi nii, nagu nad on.

„Mulle meeldib see ütlus: ära otsusta raamatu üle selle kaante järgi.“

Kuulan ja tõden endamisi, et vahel võibki olla nii, et ühes punakate juuste ja lõbusate tedretäppidega teismelises on rohkem küpsust ja elutarkust kui mõnes eluga rinda pistnud täiskasvanus.

Kui oma mõtet ka Eglele väljendan, naeratab ta ja ütleb, et suhtumises elusse ja inimestesse on suur osa tema perel. Ta märgib, et eks tal on ikka mõni nõrgem külg ka ja toob välja, et tal ei ole alati piisavalt püsivust ja seda peaks rohkem arendama küll.

„Aga ma näen ennast nagu ma olen ja olen endaga rahul,“ ütleb neiu. Pealegi tunneb ta end piisavalt hästi, et teada, mis aitab siis, kui närv on vahel must või kui tuju on niisama kehv – tuleb jooksmine minna.

„Siis ma lihtsalt jooksen ennast tühjaks,“ sõnab Egle. Vahel piisab vaid viiekümnest meetrist, et sisemine tasakaal tagasi saada.

Katrin Helend-Aaviku

Vallavalitsuse ja volikogu teated

24. juulil VOLIKOGUS

- otsustati koormata isikliku kasutusõigusega vallale kuuluvad kinnistud Pargi tee ja telefonikeskjaama. Kasutusõigus seatakse OÜ Elektrilevi kasuks ja selle sisuks on maakaabelliini ehitamine, omamine ja majandamine.

11. septembril VOLIKOGUS

- kuulati vallavanema informatsiooni;
- määrati avalikuks kasu-

tamiseks järgmised erateed: (tabel)

Teehoiu korraldamise eest vastutab Kaiu Vallavalitsus;

- kooskõlastati eratee avalikuks kasutamiseks lepingute sõlmimise nimekirja ja määrati avaliku kasutamise lepingu tingimused.

VALLAVALITSUSES

Ajavahemikul, mil lehte ei ilmunud, toimus 7 vallavalitsuse istungit.

Istungitel:

- väljastati 5 kirjalikku nõusolekut, 4 projekteeimistingimust, 4 ehitusluba, 2 ehitise kasutusluba;

- seati ühele hooldustvabale inimesele hooldus ja määrati hooldajale hooldajatasu;

- loeti üks jäätmevaldaja ajutiselt korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks;

- kinnitati mittetulundustegevuseks toetuse saajate nimekirja;

- võimaldati seitsmele

inimesele ühekordset sotsiaaltoetust;

- seati üks sundvaldus;

- määrati Kaiu Valla Valimiskomisjoni asukohaks Kasvandu tee 17, Kaiu vald, Rapla maakond.

Volikogu ja vallavalitsuse dokumendid leiata valla kodulehel www.kaiu.ee - omavalitsus - dokumendiregister.

Maie Teearu

Avalikuks kasutamiseks erateed

tee nr	tee nimi	teeosa nr	algus	lõpp	pikkus (m)	katastriüksuse nr
2770001	Kuimetsa tee	1	0	95	95	27701:002:1091
		2	95	185	90	27701:002:0842
2770005	Pallipere tee	2	1294	1524	230	27701:005:0210
2770018	Rasala tee	2	474	840	366	27701:003:0130
2770020	Viirika tee	2	2771	3012	241	27701:003:0670
2770029	Ibaru tee	2	689	878	189	27701:005:0275
2770149	Loosalu tee	1	0	323	323	27701:003:1501
		2	323	778	455	27701:003:0320
		3	778	1783	1005	27701:003:0940
		4	1783	2562	779	27701:003:2400
2770257	Jahispordibaasi tee	1	0	336	336	27701:003:1421
		2	336	505	169	27701:003:1950
2770264	Ristimäe tee	1	0	122	122	27701:003:0029
		2	122	626	504	27701:003:0032
		3	626	788	162	27701:003:1896
2770272	Õunaaia tee	1	0	201	201	27701:002:1310
		2	201	644	443	27701:002:1121
2770284	Tehnika tänav	2	73	143	70	27701:002:0122
		3	143	190	47	27701:002:0119

VALLA VALIMISKOMISJONI TEADE

Kaiu Valla Valimiskomisjon registreeris 20. oktoobril 2013. a Kaiu Vallavolikogu valimistel osalevad kandidaadid ja andis neile registreenimisnumbrid järgmiselt:

Valimisliit Kaiumetsa Vaha

nr 101 ERIKA REINUMÄGI
nr 102 SULEV VIIRON
nr 103 ÜLO SILD
nr 104 RAIT KALLASTE
nr 105 MART TOOMET

nr 106 JANNO RIIDAK
nr 107 ELMO HUNT
nr 108 JUSS LAANSOO
nr 109 SIRJE LAANSOO
nr 110 VILJAR PARM
nr 111 MARJANA PIIRSAJU
nr 112 ANTTI LOODUS

Valimisliit Koostöö ja Kogemus

nr 113 AGUR ASPERK
nr 114 ANU RAND
nr 115 AUGUST TUISEK
nr 116 EERIKA JÕESSAR
nr 117 INDREK PÖLLUSTE
nr 118 JÜRI STROM
nr 119 KADRI EBOLDT
nr 120 KAIE NAHKUR
nr 121 KAJA HEINSAAR
nr 122 KAJA TAALIK
nr 123 KÄTHLIN VAHTEL

nr 124 MARIKA HÖBEMÄE
nr 125 MARIKA TROOST
nr 126 MARJU BUHT
nr 127 REIN JÕESSAR

Erakond IRL

nr 128 HEIKKI SARJAS
nr 129 KARLI FREIMANN

Eesti Keskerakond

nr 130 GRETE JÄRVIK

Maie Teearu,
Valimiskomisjoni esimees

Kaiust õhkab võimekust

Raplamaa kohalike omavalitsuste võimekuse indeksid.

Kohad Eesti pingereas

	Koht 2009-2012	Kokku 2009-2012	Koht 2005-2008	Kokku 2005-2008	Koht 2012	Kokku 2012
RAPLA VALD	22	67,3	12	73,9	28	65,2
KOHILA VALD	46	60,5	56	59,7	39	62,7
KAIU VALD	49	60,0	60	58,8	58	58,8
KEHTNA VALD	52	59,4	45	61,5	34	63,8
MÄRJAMAA VALD	60	58,3	40	62,1	55	59,1
VIGALA VALD	70	56,2	76	55,9	78	55,8
JUURU VALD	84	54,9	71	56,9	85	54,6
JÄRVAKANDI VALD	106	52,1	81	55,7	144	47,6
KÄRU VALD	119	50,2	109	51,4	164	44,8
RAIKKÜLA VALD	173	42,7	143	46,2	139	48,7

KOV-i indeksi järgi on kolme aasta tulemuste põhjal Kaiu vald Rapla ja Kohila järel maakonnas võimeku-

selt kolmandal kohal. Alla 2000 elanikuga omavalitsuste hulgas on Kaiu vald aastate 2009-2012 põhjal 7. kohal.

KOV-i indeks näitab omavalitsusüksuste erinevate võimete summat ehk potentsiaali midagi ära teha.

Lähemalt saab andmetega tutvuda aadressil <https://www.siseministerium.ee/haldus-suutlikkus>.

Suvised tegemised Kaiu vallas

Seoses Kaiu valla 20. sünnipäevaga oli meie valla ettevõtmiste kalender suvel üsna kirju.

Kõikides valla piirkondades olid jaanituled.

Kaius korraldasime veel pallimängude kolmevõistluse korv-, jalg- ja võrkpallis.

Mõni päev hiljem korraldati Vahastus Raivo Murumägi eestvedamisel II Alar Akkatuse mälestusvõistlus tuletõrjespordis, kus kohalikud naised võistlesid vapralt teiste naiskondadega ja mitte kehvalt. Üle pika aja said meeskonna kokku ka kaiukad.

Juuli alguses olid Kaiu Laskurklubi eestvedamisel vendade Vilbergide mälestusvõistlused laskmises. Samal ajal kogunesid paljud Kablisse, et osaleda valla suvemängudel ja lihtsalt turgutada oma tervist.

Juulikuus oli veel neli teatri-etendust: Kuimetsas, Tollal ja kaks korda Kaius. Superkross Kuimetsa krossirajal kutsus rahvast vaatama kogu Eestist. Selle võimsa ürituse eestvedaja oli Juhan Laansoo.

27. juulil olid maakonna SVK suvemängud Kaiu staadionil, terviserajal ja lasketiirus. Juba järgmisel päeval peeti Kaiu staadionil valla karikavõistlused kergejõustikus, kus kõigil osavõtjatel tuli läbi teha neljavõistlus. Vastavalt vanusegruppidele tulid karikavõitjateks Simo Lillestik ja Urmas Tüür ning naistest Kätlin Vahtel ja Maire Üts.

Augustis osalesid meie sportlased spordiliidu Jõud suvemängudel Toosikannul.

Suuremaks ettevõtmiseks oli valla sünnipäeva spordivõistlused, kus osales üle saja inimese väga erinevatel spordialadel nagu terviserajajooks, kolme mäe jooks, petank, saapavise kaugusele ja täpsusele, päästerõngavise jpm.

Kultuuriline osa oli planeeritud päeva teise poolde, kus oli võimalik näha Kuimetsa näitetrupi etendust „Ajastõlmitud virvatuled“, kuulata Kaiu segakoori etteasteid. Siinjuures tuleb märkida, et meie laulmishuvilised kogunesid eelnevalt oma laululaagrisse, kus korraldati üle õpitud ja tuletati meelde vanu laule. Ettevõtmise lõppes ansambli Vanker etteastega ja meie rahvatantsijate esinemisega. Kena oli olla muinastule valguses, vaadata taevasse lendavaid tulelaternaid ja olla lihtsalt koos valla rahvaga.

Veel tahaks öelda, et meie rahvas on hästi kaasa tulnud maakonnas korraldatavale terviseradade jooksusarjale, mille eestvedaja on Kaiu Vallavalitsus. Oleme käinud

viiel terviseraja jooksul ja peab ütleva, et meie vallast on rahvast vähemalt viie autoga kohal, olenemata sellest, kas jooksud on olnud Kärus, Järvakandis, Pürgus või Märjamaal. On jäänud veel kaks etappi - üks Palukülas ning lõpetame Rapla terviserajal. Tasub osaleda, et näha ja võrrelda meie spordiobjekte teistega. Ega muidu poleks augustis külastanud Kaiu valda Hiiumaa endine maavanem Hannes Maasel, et võtta snitti meie rajatistest.

13. septembril käisid Kaius ringsõidul Eesti Koolispordi Liidu president Lauri Luik ja peasekretär Madis Pettai. Tore on, et ka meilt on midagi õppida.

Ilusat sügise jätku ja kohutume ikka terviseradadel või muudel ettevõtmistel.

Aivo Sildvee,
Kaiu valla spordinõunik

Kõrvaltpilk meie vallale

Olen aastate jooksul kogunud kokku suurema osa maakonnalehes ilmunud artiklitest, mis puudutavad Kaiu valla elu. Viimase viie aasta kirjutised annavad üsna hea ülevaate sellest, mida on meie valla ettevõtmistest ja sündmustest ka laiemalt hinnatud ja väärtustatud.

1. „Kuimetsa algkool alustas õppeaastat lepatriinudega“.

Kuimetsa algkooli esimeses klassis ei alustanud sel õppeaastal ükski laps oma kooliteed ja pisuke nukrus selle üle kajas vastu ka kooli direktori Anu Randi koolialguse kõnest. (RS 4.09.2013)

2. „Väikevald Kaiu saab uue ja suurema kaupluse“.

Kaiu alevikus alustas Rapla Tarbijate Ühistu juuni teisel nädalal uue A ja O kaupluse ehitustöödega. Kauplus peaks valmima novembri keskpaigaks. (RS 26.06.2013).

3. „Turismiettevõtjad tuurisid mööda Raplamaad“.

Raplamaa turismiettevõtjad käisid sel kevadel Kaiu, Kehtna ja Juuru kandis, et näha, kuidas turismindus sealsete ettevõtjate pärusmaail kulgeb. Külalasti Agnese puhkemaja ja Ööbiku gastronoomiatalu. (RS 12.06.2013)

4. „Emotsiooniderikas Raplamaa laulu- ja tantsupidu“.

Oma osa selles andsid Kaiu valla tantsijad ja lauljad. (RS 12.06.2013)

5. „Maakaitsepäeva tähistati Raplas“.

Kaiu miinipildujameeskond püüdis viie lasuga tabada eemal asuvat õhupalli. (RS 26.06.2013)

6. „Südamenädal Kaiu valdas“.

Meie valla tegemistes on kindla koha leidnud süda-

Kaiu valla selle suve suursündmus oli valla 20. sünnipäeva raames korraldatud harrastusteatri juhtide suvekool. Lavastaja Ingo Normeti käe all valmis etendus „Härä Punttila ja tema sulane Matti“. Nimiosas oli Kaiu valla mees Ülo Sild. Fotod: Katrin Helend-Aaviku

menädala korraldamine. (RS 3.03.2013)

7. „Raplamaa kaunid kodud“.

Leili ja Huko Peetersoo kaunis kodu on hoole ja armastusega loodud. Mõlemad leiavad, et aiatöö on neid tervena hoidnud. (RS 17.07.2013)

8. „Maanteemuhud said kokku Karitsas“.

Muhuklubi suvepäevad töid Kaiu valda Karitsa puhkebaasi kokku üle kahekümne erivärvilise maanteemuhu. (RS 17.07.2013)

9. „Kaiu külaplatsi on vallutanud näitejuhtide suvekool“.

Eesti Näitejuhtide Teatritrupi suvekoolis saab ligi 30 osavõtjat kogu Eestist väga intensiivse kogemuse etenduse lavastamisest. (RS 17.07.2013)

10. „Kaiu valla legendid said teatritükis aja sisse sõlmitud“.

Kaiu valla kahekümnenda sünnipäeva puhul etendus Kuimetsas ja Tolla külaplatsil Kuimetsa näitetrupi esituses näidend „Ajasõlmitud virvaled“.

11. „Superkross tõi Kuimetsa tippsoõitjad ja üle tuhande kaasaelaja“.

Nädalavahetusel peetud Kuimetsa show-kross avaldas muljet hea ja täpse korralduse poolest, rahvusvaheliste tippsoõitjate ning rohkearvulise publikuga. (RS 24.07.2013)

12. „Kaiu laskurklubi naised olid võidukad“.

Eesti meistrivõistlustel sportrelvadest laskmises kuulusid edukasse võistkonda Teele Smirnov, Kristel Kaasiku ja Triin Tähtla. (RS 17.07.2013)

13. „Ratastooliinimeste seiklused tavainimeste maailmas“.

Kõrgete astmetega Kaiu kauplus, samuti vallamaja trepp, Meelis Luksi sisse ei luba. (RS 17.07.2013)

14. „Raikküla mõisas esitleti pildiraamatut Raplamaa ajalooost“. Pilte ja lugusid on igast Raplamaa vallast (RS 19.06.2013)

15. „Krõõt Kiviste laseb tantsukavasid luues jalad maast lahti“.

Kaiust pärit Krõõt Kiviste elab juba aastaid Tartus ja

tema loodud tantsukool Shate sai äsja viieteistaastaseks. Sel kevadel anti Krõõt Kivistele üle Ida Urbeli nimeline stipendium, mida annavad välja Sihtasutus Tartu Kultuurkapital ja Tartu linn. (RS 3.05.2013)

16. „Kuidas porist pärleid pesta ehk pane pahed enda kasuks tööle“.

Vallajuhi veerus vallavanem Ülle Kiviste artikkel, mis algab mõttega „Ainuke asi, mis ei muutu, on see, et kõik kogu aeg muutub“. (RS 22.05.2013)

17. „Kuimetsas olid loomad lahti“.

Kuimetsa rahvamaja üheks traditsiooniks on kujunenud stiilipeod, mille rahvas on väga hästi vastu võtnud. (RS 24.04.2013)

18. „Kaius tähistati riigi ja valla sünnipäeva koos“.

Selleks puhuks oli vallarahvas kutsutud Kaiu valla volikogu esimehe Agur Asperki ja vallavanem Ülle Kiviste pidulikule vastuvõtule Kuimetsa rahvamajas. (RS 27.02.2013)

19. „Kaiu kalapüügivõist-

luse uus rändkarikas valmib Vana-Vigalas“.

Kalastusvõistluse „Loosalu ahven“ rändkarikas leidis eelmisel aastal püsiva omaniku, uus karikas valmib Vana-Vigala tehnika- ja teeninduskooli sepa eriala õpilaste käe all. (RS 6.02.2013)

20. „XXI Raplamaa valdade talimängude avalöök tehti Kaius“. 9. veebruari varahommikul kogunesid Raplamaa autosportifanaatikud Kaiu, et välja selgitada parimad lumerajasõitjad nii individuaal- kui ka võistkondlikus arvestuses. (RS 13.02.2013)

21. „RIIGIREFORM - kas Raplamaa alustab?“.

Kaiu volikogu esimees Agur Asperk tsiteerib vallajuhi veerus president Toomas Hendrik Ilvese mõtet teha oma riik sajandaks sünnipäevaks korda. Kas president mõtles ka halduskorralduse korrastamist, täpselt ei tea. Asperk toob ära neli etappi riigireformi läbiviimiseks. (RS 13.03.2013)

22. „Keskkonnaminister külastas Raplamaad“.

Keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus külastas reedel, 22. märtsil Raplamaad.

Ministri hinnangul võiks Iida urgete kordategemisse ja eksponeerimisse kindlasti investeerida, sest piirkond on tähelepanuväärne nii looduslikult kui ka ajalooliselt. (RS 27.03.2013)

23. „Eakate tantsurühm paneb pioneeri kaelarätikud Hispaania tantsu rütmis lehvi- ma“. Kaiu ja Kuimetsa eakatest tantsijatest koosneval tantsurühmal Elulust on praegu käsil Hispaania tantsu õppimine ja tantsuseelikud valmivad ei millestki muust kui veneaegsest pioneerikaelarätiriidest. (RS 20.02.2013)

Aasta 2012

1. „Täna, sada aastat hiljem“.

Täna, 24. novembril, täpselt 100 aastat tagasi sai Kaius juba 70 aastat tegutsenud kool endale uue ja uhke kivimaja. See oli

tehtud kohalike talupoegade ettevõtmisel.

2. „Kuimetsas peeti XVIII võrkpalliturniir“.

Selgitati välja Kaiu spordiklubi karikavõitja. (RS 13.12.12)

3. „Ootamatust pakkumisest sai õige valik“.

Seitsme aasta eest tegi Kaiu vallavanem Kaja Heinsaarele ootamatu ettepaneku tulla valla sotsiaaltöötajaks. Mõtlemissaega anti paar päeva. (SL 1.12.2012)

4. „Vahastu rahvamaja astub samme, et saada Vahastu trehvamiste tareks“. Aastatega kasutuskõlbmatuks muutunud Vahastu rahvamajas algasid kohaliku külaseltsi initsiatiivil renoveerimistööd, misjärel kohalik rahvas saab tagasi neile vajaliku trehvamiste paiga. (RS 19.12.2012)

5. „Kuimetsa külarahvas avas pingi oma küla ema Teresale“.

Sõja ajal päästis Maria Tamm ehk tädi Manna, nagu teda rahvasuus teatakse, Kuimetsa kultuurimaja põlengust. Nüüd, üle seitsmekümne aasta hiljem avati sealsamas, rahvamaja õuel tema auks pink. (RS 9.10.2012)

6. „Tarbijakaitseameti nõuded võivad lüüa maapoel jalad alt“. Kaiu vallas asuva Vahastu küla elanikud on ärevil - küla ainukese kaupluse Tuule Äri tulevik on ebakindel, sest väikesele maakauplusele käivad tarbijakaitseameti nõudmised üle jõu. (RS 5.05.2012)

7. „Kaiusse tuleb osa Euroopa suurimast piimafarmist“.

Kaius asuvast AS-ile Trigon Dairy Farming kuuluvast laudast on omanike plaanide kohaselt lähiajal saamas osa Euroopa suurimast piimafarmist, mis koos Järvamaale Väätsale rajatava laudaga hakkab mahutama üle 4000 lüpsilehma. (RS 10.05.2012)

Aasta 2011

1. „Ajaloolisest meierei majast sündis huvikeskus“.

Kaiu huvikeskuse avamine tähendusrikkal päeval Tartu

rahu aastapäeval ja küünlapäeval, andis huvikeskuse sünnile märgilise alatoon - valguse võit pimeduse üle. (Nädaline 5.02.2011)

2. „Kaiu Põhikooli direktor Maris Lääts: Astun kõrvale, minu töö on tehtud“.

Kaiu põhikooli direktor on esitanud lahkumisavalduse, tema töökohustused koolis lõpevad 27. märtsil. (Nädaline 1.03.2011)

3. „Kolm päeva südameriigis“. Juuru VIII kihelkonnapäevade külapäev toimus Karitsa külas. (Nädaline 12.07.2011)

4. Kaiu vald sai taas pildile. Kalev Kiviste eestvedamisel „maandus“ Rapla fotoklubi 29. aprilli hommikul Kaiu vallamaja ees, et jätkata traditsiooni ja püüda pildile jäädvustada eluolu Kaiu vallas. (Nädaline 3.05.2011)

Aasta 2010

1. „Kunagises karjamõisas oli ja praeguses on kõige tähtsam kari“. Karitsu õppetlust kasvas välja Karitsu Rantšo OÜ ja 15 aastat on see Kaiu mail asuv firma tegelenud lihaveisekasvatusega. (Nädaline, Taluleht nr 10, 20.11.2010)

2. „Kaius lõpetavad töö perearst ja pereõde“. 1. oktoobrist lõpetavad oma töö Kaiu perearstipunktis nii perearst kui ka pereõde. Rapla maavalitsus on kuulutanud välja konkursi uue perearsti

leidmiseks, kuid seni pole laekunud ühtegi soovivavaldust. (Nädaline 21.09.2010)

3. „Kaius meenutati legendaarset koolijuhti Nikolai Leitorpi.“

Nikolai Leitorpi mälestustseremoonial pidas kõne Juuru kirikuõpetaja Tauno Kibur. (Nädaline 9.10.2010)

Aasta 2009

1. „Tunnustati maakonna parimaid õpetajaid“.

Märjamaa rahvamajas pidulikult õpetajate päeva vastuvõtul tunnustati Raplamaa aasta õpetajaks Päivi Aljamaa. (Nädaline 03.2009)

2. „Vallavanemad pidasid meeles oma valla aasta ema“.

Kaiu valla aasta ema Margit Kuru osales koos teiste valdade tublide emadega pidulikult vastuvõtul Rapa maavalitsuse talveaias. (Nädaline 12.05.2009)

3. „Kes valib, see hoolib“. Kõigi inimeste erinevustele vaatamata on tähtis leida ühisosa, need põhiväärtused, milles me ühte meelt oleme. Koostöö on lahenduste võti. Valima EI PEA minema. Tegelikult on elus väga vähe asju, mida siin elus PEAB tegema. Aga valima minemine on selge signaal sellest, et teile läheb korda, kuidas meie vallal läheb. See näitab, et hoolite. (Nädaline 30.05.2009)

Ülle Kiviste,
Kaiu vallavanem

Rahvusvahelise tähtsusega suursündmuseks oli suvel Kuimetsa krossirajal peetud Superkross.

Kokkuvõte noorte võrkpallurite suvelaagrist Tõrvas

Kell on 8 ja kostab äratussignaal – pasuna läbilõikavad helid. Nüüd peab kähku tegutsema – pesema, tossud jalga ja rivistusele. 8.15 läheme hommikujooksu ringile (1,5-3 km), mis lõpeb järve ääres. Nüüd võimleme (kätekõverdused ja üleshüpped), ja siis vette, muidu ei saa poodi (reegel nr 1).

Kell 9 sööme hommikueinet (puder, võileivad, puuviljad) ja läheme tube koristama. Seda ei viitsi eriti teha, aga parimale toale lubati auhinnaks kilo jäätist.

Kell 10 algab teooriatrenn – treener räägib midagi spordist, trennist, tervislikust toitumisest ja võrkpallist. Kui treener küsib: „Miks me ära väsim, kui 100 m täiest jõust jookseme?“, teatab Karmen-Liis: „Aga minu isal on samasugused päikesepriidid“. Jälle kõigil nalja kui palju ja tõsisest jutust ei tule midagi välja.

10.30 algab pallitrenn. Treener on vist päris segi läinud – väljas on 30 kraadi sooja ja tema räägib: „Alustame soojendusega.“ Õnneks saame vahepeal ujuma ja vaheldumisi pallimänguga on märkamatu

saabunud aeg lõunat süüa. Lõunasöök on lahe, sest lisaks suurele praele saame magustoiduks ise suurest külmikust endale jäätise valida.

Järgneb vaikne tund – siis on hea niisama pikutada, emale helistada või poes käia.

Kell 16 jälle see pasun – algab jõutrenn. Ringtreeningus saab natuke puhata ka, kui treener meie poole seljaga on, aga katseid peab täiega panema – nende eest saab ju auhindu.

Õhtusöök, mis on kell 19, on alati jube hea või on kõht jube tühi – ei saagi aru ja vahet polegi.

Pärast õhtusööki algab tõeline laagrimelu, sest on ju vaba aeg. Nüüd saame mängida kaarte, lauatennist või twisterit, lugeda raamatut või vaadata telekat, joosta poodi või treeneriga ujuma, püüda kala või kohalikke tüdrukuid-poisse.

Igal juhul õhtune rivistus kell 22 tuli alati liiga vara, rääkimata öörahust kell 23.30.

Selline oli meie tavaline päev.

Erilised päevad olid püha-päevad, kus hommikujook-

su ja trenne ei olnudki. Ja matkapäevad – eriti lahe oli kanuamatk Väikesel Emajõel, mis oli paljudele esmakordne põnev kogemus. Osal tuli vee peal liikumine paremini välja, teistel mitte nii väga, aga nalja sai kõvasti ja kõigil oli lõbus. Jalgsimatk Helme Ordulinnuse varemetele ja koobastesse oli ka äge, aga natuke väsitav ära ka (ca 11 km). Selle eest lisasid energiat maastikumäng, mälumäng, pokkeriturniir, twisteriturniir, Yatsi, sulgpall, saun jne.

Mõned momendid jätsid treeneri suu tükiks ajaks ammuli (siinkohal ei mõtle ma sündsusetuid sõnu, mille karistuseks tuli kätekõverdusi teha (reegel nr 2), vaid: Karmeni kätekõverdused (50) ja elektritool (iste sein ääres, põlved 90 kraadi) 2 minutit ja 50 sekundit; Sanderi esimene ründelöök; Merilini ja Karmeni hea pallikäsitus; Sandra Maria kiired jalad ja täpsed servid; peaaegu kõikide hea ujumisoskus; Kristeni kiired jalad ja sama kiire mõtlemine; Ivo lõuatõmbed; Argo ja Karl Markuse võit Rannavolles; Rasmuse kibe

käsi lauatennistis; Kaisa täpsed penaltid ja Jane servid; Kelly võitlusvaim ja positiivne muutus suhtumises palliplatsil; Viviani üleolek jooksurajal ja lauatennistis; Simo pallivise (79.64) ja hea jooksumvorm, mis panid ka kergejõustiku treenerid kiiret värbamistööd tegema; Jane, Simo (laagri popimad) ja Ivo ülisõbralik suhtumine kaaslastesse.

Tüdrukutele avaldasid muljet abitreener Pillerini lauluoskus, meikimisnipid ja sõbralik-nõudlik suhtlemine kõigiga.

Kokkuvõtteks võib öelda, et laager õnnestus üle ootuste hästi: rõõmu oli palju, muresid vähe; naeru palju, nuttu vähe; seiklusi palju, igavust vähe; päikest palju, vihma vähe (vett joodi ära ca 100 liitrit); trenni ja puhkust parasjagu.

Suur tänu kõikidele laagris osalejatele ja lapsevanematele – te olete tublit tööd teinud!

Täname ka toetajaid: Kaiu, Juuru ja Kose vallavalitsust, Rapla Jooksuklubi ja Raplamaa Arengufondi.

Kohtumiseni sügisel trennis – VÕRKPALL ON VÕRRA-TU!

Agur Asperk

Naiskodukaitsega rappa!

Naiskodukaitse Rapla ringkond kutsub kõiki naisi, mehi ja lapsi laupäeval, 5. oktoobril matkale Jalase-Sõbessoo loodusrajale. Tulge ja nautige koos meiega sügist ning veetke üks vahva ja tervislik päev.

Plaanis on lähemalt tutvuda soo olemusega, täita ettetulevaid ülesandeid, nautida loodust ja kõndimist, ajada juttu, rääkida Naiskodukaitsest ning uudistada kõike põnevat, mis teele juhtub.

Matka lõppedes võetakse kehakinnitust ja jagatakse muljeid matkal kogetust.

Kogunemine Jalase matkaraaja alguses kella 10.30-11.

Teejuhik: Rapla-Märjamaa tee 9. km keerata Jalase peale. Sõita 3,5 km Jalase külani, keerata paremale ning sõita mööda metsa- ja põlluteed 2,2 km. Olulised pöörded on märgistatud õhupallidega. Matk kestab kokku 1,5-2 tundi. Matk kulgeb mööda pinnase- ja laudteed.

Jalase loodusraja algusesse on soovitatav minna oma transpordiga. Kellel oma transpordi võimalust ei ole, on teretulnud kasutama Raplast väljuvat ja vajadusel ka Kuusikul peatuvat Naiskodukaitse transporti, mis matka lõppedes soovivad ka tagasi Raplasse toob. Soovist kasutada Naiskodukaitse transporti palume registreerumisel teada anda.

Kaasa võtta mugavad ja ilmastikule kohased riided ja

jalanõud ja midagi istumise alla. Jook ja kehakinnitus Naiskodukaitse poolt.

Registreerumine kuni 27. septembrini aadressil nele@naiskodukaitse.ee.

Registreerudes andke palun teada oma nimi, meiliaadress ja/või telefoninumber ning see, kas vajate transporti.

Lisainfot matka kohta saab samuti eelolevalt meiliaadressilt.

Ettevõtmine on kõigile tasuta.

Algab puu- ja köögiviljade söömise teavitust „Sööme ära!“

Tervise Arengu Instituut alustab üle-eestilist teavitust „Sööme ära!“, mis tuleb inimestele meelde, et tervise toetamiseks on vajalik süüa päevas vähemalt viis portsjonit ehk peotäit puu- ja köögivilju.

Kuigi puu- ja köögiviljade söömine on üks tervisliku toitumise põhialustest, täidab seda vaid 9% Eesti elanikest.

Eelmsel sügisel 15-74-aastaste elanike seas läbi viidud küsitlus näitas, et ligi pool ehk 49% inimestest sööb 1-2 portsjonit puu- ja köögivilju päevas ning 26% ei söö neid üldse iga päev.

Puu- ja köögiviljade vähese söömise üks põhjustest on ini-

meste endi väitel, et need on kallid. Lisaks on takistusteks inimeste mugavus, oskuste ja ajapuudus: paljud ütlevad, et puu- ja köögiviljade toiduks valmistamine võtab liiga kaua aega ning neil napib selleks ideesid.

„Meie eesmärk on teavitusega näidata, et puu- ja köögivilju saab lihtsalt tavapärasele toidule lisada. Loodame ajakirjanduse ja toitumine.ee veebilehe vahendusel anda inimestele selleks hulgaliselt inspiratsiooni,“ ütles Tervise Arengu Instituudi toitumiskspert Tagli Pitsi. Ta lisas, et puu- ja köögiviljade söömiseks pole Eestimaal soodsamat aega kui varasügis, mil värske kraam on aedades ja põldudel valmis saanud.

Tänavune „Sööme ära!“ keskendub nädalate kaupa kolmele viljale: 16.-22. septembrini oli porgandinädal, sealt edasi jätkub õunanädal ja seejärel tuleb sibulanädal. Vastavalt teemanädalatele leiab veebilehelt www.toitumine.ee rohkesti retsepte ning aktsiooniga liitunud toidukohtade ja kaupluste sooduspakkumisi. Kampania koostööpartnerid on Selver, Rimi, ETK, Prisma ja Comarket. Samuti löövad selles kaasa Oilio, AS Põltsamaa Felix ning Fairfood OÜ.

Tervise Arengu Instituut ootab „Sööme ära!“ aktsiooniga kaasa lööma ka kõiki eestimaalasi: selleks tuleb külastada veebilehte [toitumine.ee](http://www.toitumine.ee), vastata seal tervisliku toitumise teemalisele küsimustikule või lisada oma retsepte ja pilte puu- ja köögivilju sisaldavatest lemmikroogadest.

Puu- ja köögiviljade söömine on üks tervisliku toitumise põhilistest näitajatest. Just viis portsjonit on see kogus, millest alates täheldatakse puu- ja köögiviljade haigusi ennetavat toimet. Üks peotäis on umbes 100 grammi ning viiest portsjonist kolm võiksid olla köögiviljad ja kaks puuviljad.

Puu- ja köögiviljad sisaldavad palju vett ja vitamiine, samuti mineraalaineid, kiudaineid ja fütotoitaineid, mis aitavad ennetada kroonilisi haigusi, südameveresoonekonna haigusi ning mõningaid vähkkasvajate vorme. Need ained toimivad antioksüdantidena, toetavad inimese immuunsüsteemi, aitavad alandada vere kolesteroolitaset ning vererõhku ja osal ainetel on ka antibakteriaalsed omadused.

Prügikorraldusest vallas

Viimasel ajal on prügivedajad andnud teada, et valla konteinerites on prügi tihtilugu sorteerimata. Sorteerimata prügi mõjutab lõpuks meie prügihinda, keskkonnanahoiust rääkimata.

Seega tuletan meelde, et **kollastesse prügi konteineritesse** tuleb panna erinevad pakendid: klaas, metall, plastmass, kile.

Sinised konteinerid on paberi ja papi jaoks. Suured pappkastid tuleb kindlasti „lammutada“, et konteinerisse mahuks rohkem. Kui konteinerid on täis, ei tohi jäätmeid asetada konteinerite ümber.

Ohtlike jäätmete aia värav ei ole lukus. Aia taha jäätmeid jätta ei tohi. Kui soovid aeda viia ravimeid või päevavalguslampe, palun tule küsi konteineri võti vallamajast või helista numbril 5345 6010.

Olmejäätmete konteineritesse võib panna määratud pakendi, paberi ja papi ning kõik muu, mis ülalpool nimetatata.

Kompostiväljakul aseta toodud kraam aunade väravapoolsesse ossa. Kompostitava materjali hulka ei tohi sattuda muud prügi peale aiapäätmete.

Karine Rajasaar,
maa- ja keskkonnaspetsialist
5345 6010

www.eas.ee/ettevoetluspaev

PIIRKONDLIKUD
ETTEVÖTLUS-
PÄEVAD

RAPLAMAA
ARENDUS- JA ETTEVÖTLUSKESKUS

Rapla maakonna ettevõtluspäev 2013
10. oktoobril
Märjamaa Valla Raamatukogus

PÄEVAKAVA

09.30- 10.00	Kogunemine ja Tervituskohv
10.00- 10.10	Avasõnad Tiit Leier, Rapla maavanem Alar Ojastu, päeva moderaator
10.10- 11.00	Ettevõtluse tugistruktuuride tutvustus: Eesti Töötukassa, Rapla maakonna Partnerluskogu ja Rapla maakonna Arendus- ja Ettevõtluskeskus
11.00- 11.25	„Meeskonna motiveerimine läbi inspiratsiooni, kogemise ning arutelu“ Alar Ojastu, EDUELAMUS
11.25- 11.40	Energiapaus
11.40- 13.10	Ärsidee genereerimise seminar Lo Rihvik, BDA Consulting OÜ
13.10- 13.55	Lõunapaus
13.55- 14.25	Ärsidee genereerimise seminar jätkub
14.25- 15.05	Ettevõtjate edulood Ants Uustalu, Ööbiku Gastronoomiatalu Janne Liidik, RidiRadiRalla OÜ
15.05- 15.15	Mis on Ajujaht?
15.15- 15.30	Energiapaus
15.30- 16.15	Töö rühmades
16.15- 16.30	Kokkuvõtted ja päeva lõpetamine
Osalemine tasuta, kuid vajalik on eelregistreerimine kuni 07. oktoobrini. Lisainfo: www.raek.ee	

Kuimetsa rahvamajas

4. oktoobril kell 19 esitab Suure-Jaani näitering Tegeltkah kaks näidendit. Maili Lehtpuu etenduse „KORISTAJAD“ on lavale sättinud Margus Mankin. Osades: Riina Mankin, Elle Tooloruk, Marge Johanson, Age Krillo, Tiina Põrk. Teiseks Jüri Tuuliku näidendi „KÜLATRAAGIK“. Lavastaja Margus Mankin, originaalmuusika ja muusikaline kujundus Elmar Sats. Konsultant Üllar Saaremäe, Külatraagiku osas Margus Mankin. Pilet 6 eurot; õpilane ja pensionär 4 eurot. Piletid müügil kohapeal.

6. oktoobril kella 11-13 Kuimetsa rahvamajas kasutatud riiete müük (kaup Pärnumaalt, soodne ja korralik!).

11. oktoobril kell 21 tantsuõhtu ansambliga MAMA. Vaheaegu sisustavad Margus ja Mati. Üheskoos tähistame ka rahvamaja 85. sünnipäeva! Laua katab igaüks ise!

Pilet eelmüügist 7 eurot, kohapeal 9 eurot. Laudade broneerimine ja piletite eelmüük tel 5347 2669 Külliki

Juuru Mihkli koguduse teated

Igal pühapäeval kell 11 jumalateenistused. Igal laupäeval kell 20 Laubaõhta ehk laupäevaõhtune palvemeditatsioon kirikus. Koguduse hooldajaõpetaja on alates juulikuust Rapla koguduse õpetaja Mihkel Kukk.

Juuru Mihkli kogudus 775

28. septembril
Kell 14 näituse „Kirik keset küla“ avamine Mahtra Talurahvamuuseumis.
Kell 16 ettekandeõhtu „Miikaeli kaitse all“ Juuru pastoraadis.
29. septembril
Kell 11 tänujumalateenistus Juuru Mihkli kirikus.

Tule pühapäevakooli!

Pühapäeval, 6. oktoobril kell 11 algab uus pühapäevakooli aasta. Tunnid on pastoraadis samal ajal jumalateenistusega kirikus. Tundides õpime piiblitlugusid, laulame, joonistame, meisterdame, mängime ja teeme palju muud põnevat. Suvel on plaanis taas laste- ja noortelaager. Tunde viivad läbi Helle, Kristjan ja Kristi.
Info: 5330 6562 Helle Anderson.

Kaiu Vallavalitsus õnnitleb Mari Freimanni tütre sünni puhul!

Pisikesed roosad sõrmed silitavad emme põske. Suured selged särasilmad uudistavad seda ilma, kuhu sündis tema - kõige armsam, kõige kenam

MIHKLILAAT VAHASTUS

Laat on Tuule äri ees põllul ja algab 28. septembril kell 11.

Oodatud on kõik, kes soovivad midagi müüa, osta või vahetada.

Tule sinagi ja võta kaasa oma sõbrad, sugulased ja tuttavad. Veedame koos ühe tore päeva.

Kõhutäiteks laadasupp. Ühe portsu hind 1 euro.

Kaiu segarühm ootab uusi tantsijad.
Lisainfo: Anne Pokrovski
51985576

Sporditeated

5. oktoobril kell 10 on Kaiu rahvamajas järjekordsed Leo Rehema mälestusele pühendatud välkmalevõistlused. Olete oodatud osalema. Võistlused on kolmes grupis: mehed, naised, noored (põhikooli-ealised). Soovitav kaasa võtta malendid ja kellad.

12. oktoobril kell 10 on Alu spordihoones lauatennise karikavõistlused Kaiu valla auhindadele.

ÕNNITLEME!

Juulikuu sünnipäevad

92
Jaan Arrof

91
Edgar-Heindrich Toom

89
Meeta Pihlamäe

82
Lia-Meloona Toom

80
Laine Lambasaar

70
Vello Grünberg

65
Maire Kangur
Votele Vellend

Augustikuu sünnipäevad

72
Elve Heinleht

70
Elle Põlluste

Septembrikuu sünnipäevad

88
Ellen Peetrimäe

83
Palme Taalik
Alli Moor

80
Linda Kukk

75
Evi Pajur

70
Mare Kaljumets

65
Silvi Tõns

IN MEMORIAM

Enn Peegel
1.05.1965 - 9.07.2013

KAIU
VALLA TEATAJA

Väljaandja: Kaiu vallavalitsus
Toimetaja: Katrin Helend-Aaviku
Kontakt: katrin@sonumid.ee, tel 489 2246
Tehniline teostus: OÜ Nädaline

Trükk: trükikoda Paar OÜ
Trükiarv: 600 tk
Toimetusel on õigus kirju ja kaastõid nende selguse huvides toimetada ja lühendada